

Abstract

Cílem této práce nazvané „Vývoj a proměny institutu nabytí od nevlastníka v českých zemích“ je analýza historického vývoje tohoto institutu na území českých zemí. Na začátku se tato práce věnuje obecnému výkladu nabytí od nevlastníka jako výjimce ze zásady „nemo plus iuris“. Práce se zabývá právní úpravou římského práva a následně kořenům nabytí od nevlastníka ve starém germánském právu. Dále jsou zmíněny předpisy umožňující nabytí od nevlastníka platné ve středověku na našem území. V další části se práce zabývá problematikou nabytí od nevlastníka v platných nebo navrhovaných, ale nepřijatých občanskoprávních kodexech. Detailnější výklad, co se týče historických pramenů, je věnován nejprve Codexu Theresianu a posléze všeobecnému zákoníku občanskému (ABGB). V rámci výkladu k ABGB jsou v práci reflektovány závěry učiněné tehdejšími předními právními teoretiky, jakož i soudní praxe. Práce se též věnuje návrhům, které se objevily v meziválečném období. Historická část této práce pokračuje výkladem k tzv. střednímu občanskému zákoníku. Následuje kapitola věnující se právní úpravě socialistického zákoníku mezinárodního obchodu. Diplomová práce pak pokračuje v rozboru právní úpravy, která byla účinná od rozpadu Československa až do doby přijetí nového občanského zákoníku. Jednotlivé části této kapitoly se věnují různorodým přístupům k řešení možnosti nabytí od nevlastníka, zejména je věnována pozornost velmi navzájem odchylné úpravě občanského zákoníku a zákoníku obchodního. Tato část reflektuje též závěry soudní praxe, které přinesla bohatá judikatura jak Ústavního soudu ČR, tak Nejvyššího soudu ČR. Poslední kapitola této práce je věnována výkladu k příslušným ustanovením občanského zákoníku, který se stal pro naše území účinný k 1. lednu 2014. Tato kapitola se zaměřuje zejména na analýzu návratu k tradičnímu chápání institutu nabytí od nevlastníka, který se však během let 1964-2014 příliš neuplatnil.